

УКРАЇНСЬКО СЛОВО

Рік I.

Київ, неділя, 9 листопада 1941 р.

Ч. 53

НАРІД ЧИ ЧЕРНЬ?

При першому погляді на літак є відчуття, що пілотаж не дає нам спокою. Всім привітається в нашу свідомість, вони переслідує нас відома, та вулиці, в установі, на базарі, у промтаві... На кожному кроку наші працівники були у першу чергу бачимо чорними по білому писані: «Хто ми? Нарід чи черні? Наша чи маса?... Організована, свідома, виправдана збрізна одиниця, чи юрба безязичних і безліхих постать? І дали на це відразу, без заганів, відповідь ми тоді вагаємося».

Чому? Бо ми не переконані вну-
тринно, що весь той людський ма-
теріал, який заповнє будинки і ву-
лиці нашого міста, відповідь і незас-
тежено заслуговує на назву нарід.
Важко явити, бачимо обличчя, чу-
ємо мову, оцінюємо вчинки і з по-
трасіючи душу жалем стверджу-
мо, що величезна маса живих лю-
диноподібних істот 1941 року по
народженні Христя не розуміє і не
усвідомлює в собі двох дуже важливих і основних первин (елементів):
людську гідність і національну сві-
домість. Що це таке — людська
гідність? Чи це щось подібне на
мішок картоплі, чи на порвані чоботи? Не всім ясно. Що таке —
національна свідомість і для чого її
можна практично вживати? Також не
блажному вміщуються в голові.

При перших обставинах нам буд-
ть не абсолютно байдуже. Це явище
не нове. Всім вже з прадавніх
днів на нашій планеті. С людською
громадою, які живуть спокійною сво-
їм первинним життям. С суспільністю,
що складається з раси кулі, європів, чи
чорноморських рабів. І нам, європейцям, це явище свідчить лише
про те, що ні на одну хвилину ми
не бажали б опинитися в стані тих
виступів на поталу випадковості
людських істот. Наша європейська
психологічна конституція за-
бороняла нам почувати себе вдово-
щими при всіх обставинах. Наша
душа приготована до сирійнітє
чи спокійних суспільних форм, у
яких може вільно діяти і розвиватися
наша любіть гідність.

Почувати себе людиною, почувати
себе тим, як ще колись казали, —
першими творчими Найбільшого
Творця, почувати себе свідомим у
всіх своїх вчинках та поступован-
нях — є основа заповіді люд-
ності-європейця. Зламати цю заповідь —
значить зламати самих себе, це
значить втратити основний стри-
жень буття, не знайти перекресли-
ти своє моральне обличчя.

Большевиками багато говорили про
відомість. Але їхній свідомість звод-
илася не до людської свідомості, а
як той говорили, до свідомості класової, чи соціальної. А це є да-
же не те саме. Основою життя є не
клас, а людина. Той чи інший
поділ людей не побудів замінити ос-
новного. Не важливо, до якого класу
належить порядок творча свідома
людина. Важливо, щоб вона також бу-
ла. Бе коли привілейовані той чи
інший клас складається з юрбі
бандитів, чи людського шумовини, то
будь він пролетарський, чи бур-
жуазний — він сам по собі не має
найменшої варгості. Не в пролета-
ріаті і не в буржуазній справі. А в
людині, і тільки в людині.

Найбільше явище помічамо щодо
національної свідомості. Багато раз
справа видається туманною. Що за
національна свідомість? Чи це, скла-

ПРОСУВАННЯ В КРИМУ ТРИВАЄ ПРОРИВ НА ЦЕНТРАЛЬНОМУ ВІДТИНКУ СХІДНОГО ФРОНТУ

(312) Головна квартира Фюрера, 7 листопада

Верховне Командування Збройних

Сил повідомляє:

В Криму німецькі та румунські
війська, не зважаючи на позбавлену
шляхів гірську місцевість, успішно
продовжували переслідування ворога,
вперто перемагаючи опір його ар'єргардів.

Штурмові літаки зруйнували во-
рожі позиції в укріпленим районі
Севастополя і примусили замовчати
кілька батарей.

У Донецькому басейні німецькі
та італійські з'єднання з боями про-
сувались вперед.

На середньому відтинку Східного
фронту піхотні дивізії прорвали міц-
но укріплені позиції ворога і захоп-
или багато полонених і гармат.

Проти Петергофа батареї війська
затопили вороже вантажне судно.
Вдень на Ленінград було скинуто
бомби великого і найбільшого ка-
лібрів.

У боротьбі проти Великобританії
позітрані збройні сили минулої но-
чі бомбардували порти на східному
та південно-західному узбережжі
Англії. Влучання бомб у постачаль-
тером.

ні підприємства викликало величі
пожежі.

В районі Ламанша 1 біля берегів
Голландії збито 10 англійських лі-
таків, і проти норвезьких берегів
це один.

В Північній Африці німецькі бом-
бардувальники успішно атакували
британський табір та укріплення в
Тобруку.

В ніч на 7 листопада ворог без-
успішно намагався невеликим чис-
лом бомбардувальників атакувати
дягілі пункти Північної Німеччини.

МОСКОВСЬКІ РОЗМОВИ

(Оповідання англійського кореспондента)

Веронік Бартлетт, співробітник
однієї консервативної газети в Анг-
лії, почесний член клубу в Лондоні,
письменник за фахом і своєрідний
шубіністичний посол в Кремлі з часу
вчиненням німецько-советської
війни, після відвідин Москви
розвіював у одному з готелів
Вязьми про свої враження там.

Болі він вперше з Вязьми потрап-
ив до Москви, то дружнього став-
лення там не знайшов. Все, що
принесла з собою ця війна, мало
бути добрим, але помітно, що на-
стрий по відношенню до Англії був
поганий. Знову виникала традиційна
недовіра до англосаксів.

В той час, як Веронік Бартлетт
був у Москві, там давно чекали на
прибуття англійсько-американської
місії. Коли місія, шаренгт, приїхала,
і лорд Бівербру, вийшов з літака,
спілотованого американцями, гівній
настрий москвичів почав зникати.

Тут не пропустили жодної любіз-
ності. Тут співали «Інтернаціонал»

з англійським гімном і іншими піс-
нями. Взагалі тут робилося те, чо-
го в Лондоні ніколи не було. Маяли
всі три праціори там, де вони вза-
гасли ніколи не висили. Готель було
привітно прибрано. Підлога була
відкрита товстими східними килимами
в кожній кімнаті стояли візити.

Наступ бенкет. Чужини поїхали
в Кремль. Вони підіймалися втору
безконечними сходами, які були
відкриті червоним сукном і ведли до
внутрішніх палат. Тут виявилася розширені
гостинності сходу, в якій

«система і часів якого не змінила».

Вони вийшли у великих передпокой,

один або два, в просторі величезні
зали. Їх поєднані дали, і нарешті на
задньому плані в далині показалися

три маленьких чоловіків.

Зліва був Міхоян, з головою,

вкритою чорною чущриною, спрана

Воронцов і між ними «людина,

яка не носить плякотів зіні-
форми», невелика, але міцної бу-
дови.

Вона била легка і з повагою.

Ця людина була пільгом відмінна

від слави про інбі.

Від стелі звисали завіси з біло-
го шовку. На зелених колонах була

монограмма Катерини Великої.

Сіли до столу. Столи були обти-
жені. Всі сиділи по один бік і ди-
вилися людям сходу в обличчя.

3—4 рази підіймали тост за Анг-

лію і Америку, декілька тостів ви-
пив сам Сталін. Його очі весело
блізалися. А надворі громіли гармати
проти ескадрильї літаків, які
відійшли від Кремля.

Шість пішли в кіно, що було
в гімбіні палацу. На другий день
кореспондент Бартлетт і лорд Бі-
вербру війшли додому, і кожен

він розповідав дурні речі, які го-
тові сприйняти або натхнені, або
уже розчлені люди. Він говорив,
що жовтнева пайка допомогла для
советів з боку Англії і Америки
вже готова.

Чи ця зброя потрапить в Москву
з залишеним, чи її там ніколи не
буде, він цього не знає. Зате він
прекрасно знає, що зброя залишить-
ся в Англії, відома.

Через 48 годин після цього ан-
глійський кореспондент виїде з
Москви...

Англійська громадська думка збуджена невдачами на сході

Промова Ідена в Манчестері, що
містила напад на британський
Фронт на центральному сході, дала
привід англійським пропагандістам
говорити про уявні успіхи британських
ідей у просторі між Кавказом і Су-
ецьким каналом. Ця пропаганда, що
вперше чергувала мас на меті застосо-
вання популярну вимогу англійського
наступу на заході і приховати спрощені
можливості допомоги Союзникам, які
зживались тепер неперимітні
чутками. З'явилось новіломення, що
генерал Уейвелл вів переговори
в Тіллісі з командувачем британської
кавказької армії. Містичні

зловислов'я з вказівкою на пів-
нічно-західні обриси обістроєння
британського експедиційного корпусу у
Франції, з'явилися: «Болі б осіб, які
з'явилися за все, що сталося, вже
померли, то можна було б сказати,
що з цим розділом історії по-
відмінено. Але ці осіб ще й досі

займають високі посади. Сер Гівіл
Вуд, який залежав, що кількість

літаків союзників дорівнює повітря-
ним збройним силам держав осі,

призначено на державного скарбника.

Він знову член воєнного кабінету.

Сер Самуель Хор, який свого

часу відвідував за міністерство по-
вітряних сил, — тепер посол в

Еспанії. Лорд Сімон, лорд-канцлер,

також член воєнного кабінету. От-
же, двоє з цих осіб займають висо-
кі посади, що мають важливе значен-
ня для війни. Нарід звигтає, що бу-
ло проведено обслідування роботи цих
осіб. Якщо при цьому б з'явилося,

що вони працювали несумісно, їх

треба притягти до відповідальності.

Треба очистити уряд від таких лівів.

Наша країна в небезпеці. Нікого
не можна щадити».

Лейбористський депутат Шінней

підхопив думку, висловлену у відомій

статті «Таймс», яка вимагає зміни

уряду, тобто Чернілью наполегливо

пропонують усунути кількох членів

теперішнього кабінету і на їх місце

започатити деякі сили з лівого крила.

(«Фельнішер Беобахтер»).

Улас САМЧУК